ԲԱՆԱՁԵՎԵՐ

ԱՌԱԾ-ԱՍԱՑՎԱԾՆԵՐ

1(741). Արրշում էկեր ա լու, լուն րադյամիշ չեղնի աբրշումին։
2(742). Ադամ պուպուզ ա անսե։
3(743). Ալնի էր, խանձրախամն էլ տվեց վրեն։
4(744). Ախ քաշողի սրաի վրեն եղ չըլնի։
5(745). Ախը լավ ա, քոն մախը։
6(746). Ախպեր ախպոր դոաութուն չուղա։
7(747). Ախպեր սպանողդ էլ օր առնդ դա, դուռը բաց։
8(748). Ախչիկ ախչա յա՝
Բաղնսի րոխչա յա։
9(749). Ածան հավը կչկչան կեղի։
10(750). Աղքտի մուխն էլ կծու յա։
11(751). Աղքտր փեշն էրեցուկ ա։
12(752). Ամառ պառկավ խովերը,
Ձմեռ փիձուց կովերր։
13(753). Ամռան մի օր աարի կպախա։
14(754). Ամեն կնիկ կնիկ ա, պաաերն հըմեն պըլիկ ա։
15(755). Ամեն մարդ կրակն հուր բաղարջի աակ կքյաշա։
16(756). Ամեն փայլուն՝ օսկի չի։
17(757). Անրախա մարդ վըր ծովերում ծարավ ա։
18(758). Անեծքն էրկու ծերե ա։
19(759). Անխասկցողին խասկցնել դժար ա։
20(760). Անհախ կհեգի, անխաց չեղի։
21(761). Անճար,
Կերե րանջար։
22(762). Անձրևը ծով ա սիլում։
23(763). Ան ձի առնել, մսուր կշիքյա։
24(764). Անողը պրծել ա, ասողը՝ չէ։
25(765). Անջուր աեղ մի բորկցի։
26(766). Անծին էրինջ ա։
27(767). Անաեր մեռել քուչեն չթողեն։
28(768). Անսովրցուցել մի սովորցրեք, սովորցուկ մի կտրեք։
29(769). Անունը աուր, փեառ առ։
30(770). Աշխարհն աղով,
Աղն էլ խամով։
31(771). Անոթի փորոմ,
Ջուր տուր օոում։
32(772). Աշխարհն արոա,
Մենք մեջն կարոա։
33(773). Աշխարքն աշխրով,
Դու քո նայնայով։
34(774). Աչաո քաշեն, տակ հորթ ման կիդան։
35(775). Աչքր սարին,
Ոար քարին։
36(776). Աչքն աշխարհք կտեսնա, հուր ճակաա չտեսնա։
37(777). Աջալն էկել ա, մաջալ չի տալիս։
38(778). Առսըղ սռջին ա, չոլն էլ կերթա առջին ա։
39(779). Ասողի էրես թքին։
40(780). Աստված թրխ նախիր պախա, մեջն էլ մեր մոզին։
41(781). Աստված եդ եռու պախա մանտրիկ ջնեն, րեղ ձնեն։
42(782). Աստված սար կտեսնա, ձուն կդնա։
43(783). Աստված ցավ կտա, դարմանն էլ հետը։
44(784). Աստծուն եղով փլավ ա տարել։
45(785). Ասված անձըխում օր հանդյաջ էնա, վարդեվըրին ձուն կդնա։
46(786). Ասված քյասրի խելք կառնի, հեաո ապրուսաը։
47(787). Ասսու պախած ա։
48(788). Ասսու պահած ղառը գելը չուաե՞։
49(789). Ասին առ ու աուր,
Ջասին՝ առ ու կուլ։
50(790). Աաամից էլ պրծա, ատմի ցավից էլ։
51(791). Ատմի դեղ, սրաին դեղ չէնա։
52(792). Արաաավորի արաաը ճակտին չեն իաա։
53(793). Արհեստը կաթ-կաթ ախպուր ա, չվարարի, չպակսի։
54(794). Արուն ջուր չդառնա։
55(795). Արուն արնով կլվան։
56(796). Արունքաեր ա դառե։
57(797). Արնի տեր մեկ,
Արուն էրեր ա հազար ու մեկ։
58(798). Արար խախուտ,
Մահանան կարկուտ։

59(799). Արտումը տեղ․
Պուլիկը եղ։
60(800). Արև բանցրցե,
Կորեկ քաղցրցե։
61(801). Արև արեգակ ա,
Բոլորի վրեն ղարգուկ ա։
62(802). Բախտը ոտի տկից կփախնի։
63(803). Բախտի խետ, ջախտ էլ ա պետք։
64(804). Բախտր հուրնից հառեջ կէթա։
65(805). Բախչի սիրուն, բախչի պագեր
կհամրուրա։
66(806). Բաղգս գիլու ջընս ա, գոր գացի՝
հայ-հույ էրինւ
67(807). Բարի որդի ում ուրթի,
Մուկն ու կատուն էլ կցրթի։
68(808). Բեզ հաշկ՝ լուս չկա։
69(809). Բեըանս խունջան չի, որ քաշեմ կապեմ։
70(810). Բերնե-բերան,
Ջոշմ գերան։
71(811). Բերնից կաթախոտ ա գուքյտ։
72(812). Բերնով ուզեմ,
Ի՞նչով ուտեմ։
73(813). Բեընե-բերան,
Խազտր բերան։
74(814). Քիչ բարցի,
Շուտ հասի։
75(815). Բորիկ ոտ սոլկրի ղուռն ա։
76(816). Բող-բող ձիանք նալեցին,
Գոռտ իշվանք էլ օտներ պարզեցին։
77(817). Բոշից՝ աղա չտեսանք։
78(818). Բոշու աղջիկ ասմագլըղ չըլի։
79(819). Բոշու աղջիկ գերությո՞ւն։
80(820). Գարին՝ փարին ջոկեց հիրուրից։
81(821). Գառ քոզի մեջ ըելու կէնա, օսկին՝
կավու։
82(822). Գառր քոզի մեջ ըելու կէնա։
83(823). Գառը գիլուն պախ տվին։
84(824). Գել էղա, նրա ոչխարր կերա, քեզ ի՞նչ
արի։
85(824). Գելը տամաղլը՞ղ․
86(825). Գելն ամպ օր կպտոտա։
87(826). Գելն անոթի ելն չհելնի կրսեն,—
միրաթ իմալ ա կերե՞։
88(827). Գելի պե՞աքն ա, որ գառը թանկ ա։
89(828). Գելն ամպ օր շուռ գուքյա։
90(829). Գեղ կայնի, գերան կկոտրի։
91(830). Գեղի օսկոռ, գեղի շան կխասի։
92(831). Գեղի տերտրուն՝ «օրհնյա ի տեր չկա»։
93(832). Գեղցու փոր քաղքում չկշտանա։
94(833). Գեշ եմ, ղարրնի փեշ եմ։
95(834). Գիլի գլխին ավետարա՞ն։
96(835). Գիլու խետ գառ կուտա․ գիլու խետ
վավուլեր կէնա։
97(836). Գիլու ձագ տոմաղլըղ չըլի։
98(837). Գիլու ընից օսկոռ չպակսի։
99(837ա). Գիլուն ավետրան խևին խրատ։
100(838). Գիլու փոստ ա հիջե վրեգ։
101(839). Գիլուն՝ հախու Բարել կըսենք։
102(840). Գիլուն նախիրն ա պախ տված։
103(841). Գիաուն աղվես երկու ոտով կ՞նգի
թալաք։
104(842). Գիտունին կհեղիմ գերի,
Անգետին չեղիմ սիրելի։
105(843). Գյազից նախազա՞՝ գեղ խարար․
Եզից-աշառից դյութան՝ գյութան
խարաբ,
Աղջկից տան ղեկավար՝ տուն խարաբ։
106(844). Գյազից ու քրզից փաչա՞։
107(845). Գյազըմ չքաշա,
Մազըմ կքյաշա։
108(846). Գյուղ մտի մարգու տուն, չար աչքը
չմտի։
109(847). Գոմեշ մորթի՛, արուն գուս գա։
110(848). Գոմշու նստած տեղն արժի մի գոմեշ։
111(849). Գըմշու ղլուխ պուտուկ չմտի։
112(850). Գոմփով մեխի ղյլխուն չեն ղանի։
113(851). Գող գողից գողացավ․ ստված վերև
զարմացավ։
114(852). Գող կսե՝ հըմեն գող են։
115(853). Գողն օր տնից հեղի, եզն հերթիկից
կհելի։
116(854). Գողի, բոզի ումրրը կարճ ա։
117(855). Գողություն, չղաա արքայություն։
118(856). Գոռա ըծ աղըրի ակն ավերեր ա։
119(857). Գովացին ալուխան,
Հելավ թշկավ պաաուխան։
120(858). Գրողն հիջե վրր խոքուն։
121(859). Գուլենք հարուստի կատուն,
Ցուլինք քե պես ախքտի խաթուն։
122(860). Դտնակն ուր կոթ չտաշա։
123(861). Դանակն օսկորին խասավ։
124(862). Դառ ծիրանր կուտվի, գառ կուտր
չկւվի։
125(863). Դաշտի առվի մեջ օր կլվացվես, մի՛
թքա, քեվնից ցած հալրաթ մեկն էլ
կլվացվի։
126(864). Դավի պոչի պես հեչ չերկարի։
127(865). Դավեն նստե, կուզե-կուզ ա կեթա։
128(866). Դավին չանգալով կկերակրա։
129(867). Դատիմ, բանիմ, տամ շներուն։
130(868). Դատին խողեր,
Ուտեն բողեր։
131(869). Դարգակ կարասը կղնգա։

132(870). Դմկով օչխար ես՝ քե ծածկա։
133(871). Դոստութենով՝ դուշմանություն կէնա։
134(872). Դռանդ շունն էլ մարիֆաթլու պտի ըլի։
135(873). Դրկեցվոր հեղի, թըլս քաֆր հեղի։
136(874). Դրկցի խարսն խորոտ ա։
137(875). Դու ասեղ, ես լե թելիդ։
138(876). Դու պուխ ես, քո պատին կախվի։
139(877). Դու իմ փետաե դուռ ծեծա, ես քո էրկթե։
140(878). Դու որ իմ փետե դուռ չծեծես, հընչի՞
ես քո էրկթե դուռ ծեծեմ։
141(879). Դույնի պոչն հերդեն ա։
142(880). Դուշմնիա աղչկան էլ վատ չըսես։
143(881). Դուշմնիդ ղուռն ընչի՞ ես կայնե։
— Ջիդրիս խաթեր։
144(882). Դուռ ափողի դուռր կափվի։
145(883). Դուռ-դրկից որ կամենան,
Ջոլախ ու քոռն կսաղնան։
146(884). Դուռ վրր դռան,
Դրկից կնայա բռան։
147(885). Դեեն խեծե՝ կուղեկուղ կփախի։
148(886). Եղ կկայնցուն, հորթիկ ակից կքաշեն։
149(887). Եղն ընկավ՝ դանակավորր շատացան։
150(888). Յոթ արխալուխ ղուրբան լինի մի
շապիկի, յոթ խարս ղուրբան լինի մի
կտավի, որ ամններ կլպսաա։
151(889). Եռուն դհոլի ձեն անուշ դու քյա։
152(890). Ես դիցա մարդ էր, քուրքով էր,
Զդիցա շուն էր, փոստով էր։
153(891). Ես աղա, դու աղա,
Բա մեր ցորենն ո՞վ աղա։
154(892). Զարկի լորուն,
Կպավ ջորուն։
155(893). Զմփղմփան դեաեն մի վախեցի։
156(894). Զոռ էշու վրեն չբռնա, փալնին կտփա։
157(895). Զոալով որ տուն շիքվեր, էշի տունը
պալատ կհելեր։
158(896). Զուռնի ձեն հեռվից անուշ կիդա։
159(897). Զուռնի ձենը ղաանա քաղցր ա։
160(898). Էժան ըլի,
Շան միս ըլի։
161(899). Էժան մսի շոռվեն շունը չկերե։
162(900). Էժան մսի շոռվեն շներն ա կերած։
163(901). Էծն որ ճծ ա, հուր տեղ կքերա, նոր
կնստի։
164(902). Էծն ուր օտով կկախեն, մաքին ուր
օտով։
165(903). Էծու խամար մի դոռա էծն լավ ա, քանց
մի սուրու օչխար։
166(904). Էն աչք քոռնա, որ ուրիշի աչք իր աչքի
տեղ լուս կտա։
167(905). Էն առուն, որ շուր ա էկե, էլի կդա։

168(906). Էն տունը, որ մեծ չըլնի, մե քար կդնեն
տեղ։
169(907). Էն տեղը, որ փորդ չկշտնա, անոթի
ըլնելդ մի ասա։
170(908). Էն վախտա որ մենք ռեռ ինք, դուք մեր
տ..ն իք։
171(909). Էնքան դավ ա կոտրե կժի դե՜մ։
172(910). Էշ մի սատկի, շուր յոնշեն խասի։
173(911). Էշն էլի էն էշն ա, փալան ա փոխվե։
174(912). Էշն ի՞նչ դինա նուշն ի՞նչ ա։
175(913). Էշն արեուն կխավնի՞։
176(914). Էշն հընդե դարու խոր։
177(915). Էշը շրու մոտ յոթ լողն էլ կմոռնա։
178(916). Էշի վրա ուժ չպատա, փալան կտփա։
179(917). Էշին փալան, մարդուն հալավ։
180(918). Էշու խեծնելն մի այիբ ա, հիշնելն՝
էրկու։
181(919). Էշու քարվան,
Կնդա դիվան։
182(920). Էշվանք դացին, մենք մացինք։
183(921). Էշուց հառեշ ախոռ մի մտի։
184(922). Էշուն ըսին՝ շնորհքդ ցույց տու,
կայնավ ղոաց։
185(923). Էրկու վախ՝ մի մախ ա։
186(924). Էրկու իշու դարի չկանա շոկա։
187(925). Էրկու կնիկ մի դիվան,
էրկու քուրդ մե քարվան։
188(926). Էրկու ոտով ք..ն ընկնել։
189(927). Էրկու գմշու դլոխ՝ մե ղաղան։
190(928). Էրկու ոտ՝ մրշ մե սոլ։
191(929). Էրկու չափե, մեկ կարե։
192(930). Ընղոր մաղն ուտողը դերան կք...ա։
193(931). Ընքներ շիքելու տեղ, հաշկն էլ խանեց։
194(932). Ըշկուշ մացի, մուխրի տակ կրակ կա։
195(933). Թադավորու քասեն լե ճանճ կպատի։
196(934). Թամբալ խարս օդ-օդաց տեղ չկոխա։
197(935). Թանկ հելանք,
Հեժան ծախվանք։
198(936). Թավեն հընդի՝ չշարղվի, ձեն կըլնի։
199(937). Թաց՝ չորի խետ կվառի։
200(938). Թե էնի պղնձի տակն ա, ես՝ էրեսը։
201(939). Թըխ ըսեն դեշ ա,
Թրխ չըսեն էշ ա։
202(940). Թրխ հըմեն ղորանան, մեշն էլ մերոնք։
203(941). Թթու յա, թան չի,
Ամեն մարդու բան չի։
204(942). Թիղ ու կես՝
Հինքը դդեղ։
205(943). Թմաքար մարդու դադաղ կես մետր էլ
կարճ հեղի, մենակ ձրի հեղի։
206(944). Թռի՛, նոր հոպ արա։

207(945). Թքեմ վերև՝ ունքս ա,
Թքեմ ներքև՝ միրուքս ա։

208(946). Թքու իմ ձեռ,
Ջարգեմ քու հերես։

209(947). Ժամից ես դուքյամ,
Տեր-օղորմին դու ա կասես։

210(948). Ժուկմ վարդ, ժուկմ գյուլ,
Ժուկմ էլ եղանք սև իշվանքին ջուլ։

211(949). Իմ ցեց՝ իմ անձից ա։

212(950). Իմ որձ կատուն հընդավ քու խող՝ դու կտրա, քու որձ կատուն ընկավ իմ խող՝ ես կտրեմ։

213(951). Իմալ դեղի նտխիրն ա, էմալ պառվու մողիկն ա։

214(952). Ինատ կէնա էլերուն,
Քամակ կտա գելերուն։

215(953). Ինչ օր տվեր ես քասեխառ, էլ մի առւր անոսկոռ։

216(954). Ինչ օր բրդես հուրիշի քյտսեն, գուքա քու դդալ։

217(955). Ինչ աղբրից ջուր կխմես՝ մի պղտորա։

218(956). Ինչ կտմենաս ինձ, աստված կբերա քո հառեջ։

219(957). Ինչ կբերիր ծածկած, հըմի բեր բաց։

220(958). Ինչ փրթես՝ էն կուտես։

221(959). Ինչ շուն բռնինք, թաղի դուս էկավ։

222(960). Ինչ էշ նստանք, ա...ն դուս էկավ։

223 (961). Ինչ օր կովն ա, էն էլ հորթն ա։

224 (962). Լավ դըկեց վատ ախպորից լավ ա։

225 (963). Լավ ա դեջ, քան՝ էշ։

226 (964). Լավին՝ լավ, վատին՝ վատ։

227 (965). Լավին վաա չսես, վատին՝ լավ։

228(966). Լավ կնդա աեր հըմեն օր խարսնսի մեջ ա, վատի տեր՝ սդի։

229(967). Լավություն էրա քցա ծով, ձուկ չըհիմնա, աստված կհիմնա։

230(968). Լավության դեմ լավություն հըմեն մարդ էլ կըրնա էնա, վատության դեմ լավութեն՝ իդիթ մարդու գործ ա։

231(969). Լայեղ բը լայեղ,
Ախ չարոխ րր արեխ։

232(970). Լեզուն չլնի՝ ագռավնեըը աչքերը կըհանեն։

233(971). Լեզվի տակ ոսկոռ չկա։

234(972). Լեզուն դանկից սուր ա։

235(973). Լինինք՝ չմոռնանք, ուտենք՝ չուրանանք, ասենք՝ չփոշմանենք։

236(973ա). Լցվան կժեր,
Ապրին ճժեր։

237(974). Խաչ տեր կենա ղորավոր։

238(975). Խաչն իմն ա, ղորությունը ես դիաեմ։

239(976). Խասից հիչա խամ,
Խամն էլ չծածկեց ծամ։

240(977). Խասկցողին՝ մեկ,
Չխասկցողին հազար ու մեկ։

241(978). Խավ էրազին կուտ կտենա։

242(979). Խավերուն՝ խավարած,
Քոռ անձղներուն էլ՝ քշշած։

243(980). Խարամն կգտ, խալալն կտանի։

244(981). Խաց դրած՝
Բանն անիծած։

245(982). Խացին փափա յա կասա։

246(983). Խայու օրորոց կոտրուկ ա։

247(984). Խտյու փեշ վառուկ ա։

248(985). Խեր րրիր էս, խերակորուս մի էրա։

249(986). Խեր կամեցի, որ խերու ոաստ դաս։

250(987). Խելոք գառն էրկու մոր կաթ կուտա։

251(988). Խելոք տղին տուն մի շիքա, հինք կլինի առւն կշինա,
Անխելք տղի առւն մի քանդա, հինք կհելնի տուն կքանդա։

252(989). Խղմաթ օբ կիասս մարդու, րմալ տու, օր քեզի ցավ աա, առնողին էլ՝ խամ։

253(990). Խըլղի հաշկ որ մեզ լուս աա, մեր հաշկ թըխ քոռնա։

254(991). Խինդ մանեթնոց իշուց, տաս մանեթնոց քուռակ չհեղի։

255(992). Խնձոր թիս ի,
Տանձը միս ի։

256(993). Խոսք մեկ, աստված մեկ։

257(994). Խոսկերու մեջ 61 առակ կա։

258(995). Խորոա կնիկ կաիկ էրա,
Օրորոցին մտիկ էրա։

259(996). Խպարտ մարդ աստու դուշմանն ա։

260(997). Խրաա իևուն ի՞նչ կէնա, սապոն՝ սեուն, դրարար՝ աղուն ի՞նչ կէնա։

261(998). Խրատին հանդաջ դնող ա պետք։

262(999). Խունկ ու մոմ ինք սրբերուն,
Ջութ ու ծամոն հելանք րողերուն։

263(1000). Խուփ դլորավ վրր պակին։

264(1001). Խուփ դլորվավ դաավ պուտուկ։

265(1002). Խուփր դլորավ, վրր կճճին առավ։

266(1003). Խևին՝ խրատ, սեին՝ ջուր։

267(1004). Ծակ քամկին՝ յորղան-ղոշակ։

268(1005). Ծաղիկ դարնան օրով կրացվի։

269(1006). Ծաղիկ վըր քյոքին կբուսի։

270(1007). Ծառի ղառնութենից, պառւղն էլ կըդառնանա։

271(1008). Ծնողի կադրն հիմցող, աստու կադրն էլ կհիմնա։

272(1009). Ծուռ մարդու ջաղաց՝ աստված կաղա։

273(1010). Ծուռ դնաց խարսնիսառւմ,
Ըսեց.—էսի լավ ա, քանց մեր առւմ։

274(1011). Ծոռու խաց՝ խելառու փորն ա։
275(1012). Ծոռու բախտ կտուր ա։
276(1013). Կուզա՝ մի տա,
Կառնի՝ չի տա։
277(1014). Կամով եզն օր կով հեգի, կալի բոլոր կղդոդ կհեղի։
278(1015). Կառկառ ղնաց բաղար չոփ բերեց։
279(1016). Կտըկուտ ծեծած տեղը կծեծա։
280(1017). Կարմիր կովը իր կաշին կփոխա՞։
281(1018). Կեթան օրերս,
Կապեք շորերս։
282(1019). Կիսուրն էկե՝ ծամ կուզա,
Կեսըարըն էկե՝ խնլք կուզա։
283(1020). Կնիկ՝ կնիկ ա,
Պատեը հըմեն պլիկ ա։
284(1021). Կնգա ֆելը
Բարձած սելը,
Ջքաշե ելը։
285(1022). Կնգա պուճուճակ սատանեն բուն ա գրե։
286(1023). Կնգա սեքն ու սեգան,
Մեկն էլ էկե կայնե փոխան։
287(1024). Կնիկ կա՝ մալը մուլք ա,
Կնիկ կա՝ սամուր քյուրք ա,
Կնիկ կա՝ հըթլի մոփ ա։
288(1025). Կոյրուկ շուշեն՝ էլ չկպի։
289(1026). Կռակիրիրեն կռաից հելավ, կթքա վըր կռաին։
290(1027). Կոտըի քյասեն,
Ապըի փեսեն։
291(1028). Կրակ սաս՝ խտնձրախոտ չիգա։
292(1029). Կուժը ջրի ճամփին կկոտրվի։
293(1030). Կուշտը սովածին չիասկնա։
294(1031). Համ նալին, համ մեխին կխփա։
295(1032). Հասոն շատ սիրուն էր, ծաղիկն էլ հանեց։
296(1033). Հավկիթ հուր ծերին չկայնի։
297(1034). Հարգն ա հուըիշին, խո՞ հարգամանն էլ քոնն ա։
298(1035). Հարուստի՝ խենթ, աղքատի՝ խիվանգ։
299(1036). Հարուստի՝ կատուն,
Քասըի՝ խաթուն։
300(1037). Հաց վըր ծնկան,
Հաշկ վըր կնկան։
301(1038). Հելնի սիըա՝ կարա գլոխ,
Հիչի սիրտ՝ չգանի գլոխ։
302(1039). Հեղունգն ու միսը հիըաըուց պոկվան։
303(1040). Հեռվանց էլու աչքն ա խանե, մոտավանց՝ տիըու։
304(1041). Հերեսանց հայլի, տկից ածըլի։
305(1042). Հըմնօր իծու օռն ա բաց, մեկ օր էլ՝ օշխըի։
306(1043). Հըմնուն ծով,
Վըր ընձիկ սով։
307(1044). Հըմնին՝ ծով,
Մեզի՝ սով։
308(1045). Հըմեն հավք՝ հուր եըամի խետ։
309(1046). Հընգավ սով,
Պախեց կով։
310(1047). Հընգերենք ծով, օձին ա կփաթըթվենք։
311(1048). Հին էշին՝ թաղա փալան։
312(1049). Հնցուկ տարվա ձան նման խալեր ա։
313(1050). Հորի մե ծառ հեղի՞ քամի չառնի։
314(1051). Հում կաթնակերին էյթիպար չկա։
315(1052). Հուր թանին թթու չի ասի։
316(1053). Հուըիշ աեղըանք մեկ-մեկ ծուռ,
Մշեցիք հըմեն ծուռ։
317(1054). Հուրիշի աշկ՝ քո հաշկի տեղ լուս չիտա։
318(1055). Հուըիշի հաշկի մաղը կտենա,
Հուր հաչկի գերան չտենա։
319(1056). Հուշիկ քելիմ կըսեն՝ թուլ ա,
Շուշուգ քելիմ կսեն՝ ծուռ ա։
320(1057). Հուս տվող շատ կա, խաց տվող չկա։
321(1058). Ձառ ձառ կլվա, էրկու ձառ՝ հերես,
Ձառ ձառին մուխթաջ չհընգի։
322(1059). Ձեռաց խանգուց մի իցկա ատմուն։
323(1060). Ձին ձիուն օր կապես, կամ կծան կլի, կամ քյուֆաան։
324(1061). Ձիանք նալեցին,
Կիըիրեքն էլ ոտ վերցուցին։
325(1062). Ձկի ումըըը ջրի մեջ ա։
326(1063). Ձվի գողն, ձի էլ կգողնա։
327(1064). Ձվածեղի սիրուն՝ թավի պոչ կլիղա։
328(1065). Ձուկ՝ ծով բաղառ մի էրա։
329(1066). Ձուկ բռնողի օռ կտղկի։
330(1067). Ձուկ ջրեն ղատես, խոքին կիտա։
331(1068). Ձուկը ջըում կշոշնա։
332(1069). Ճիժ մահանա՝ մեր կշտանա։
333(1070). Ճրագ ա հուրիշի լուս չի տա։
334(1071). Ճրագն անձեթ չվառի։
335(1072). Ճրագն հուր տակ լուս չի տա։
336(1073). Ծուտը ձվից բտլու կէնա։
337(1074). Մալը կուրիսավ, խոզին խետը։
338(1075). Մալին՝ տեր,
Տղին՝ խեր։
339(1076). Մալը գլխուն չկուրիսի։
340(1077). Մարգ կա շալ կխաքի շամի տեղ,
Մարգ էլ կա շամ կխաքի ջալի տեղ։
341(1078). Մարգ կա մարգու բաղըմ կիտա,
Մարգ կա մարգու ճութըմ չի տա։
342(1079). Մարգ շուն ըլնի,
Տան պուճուրը չըլնի։

343(1080). Մարդ հուրա կարպտի դյորա ոտը կպարզա։
344(1081). Մարդն օր կա՝ կնգա գլոխն ա,
Կնիկ օր կա՝ մարդու օան ա։
345(1082). Մարդն հուր կաշուց կվախնա։
346(1083). Մարդի ափոց,
Վարդի տփոց։
347(1084). Մարդուց օր էշ չծնվի, էշու խաա մե միլոն կըլլ։
348(1085). Մարդու մախ՝ հանդչի հետեն ա։
349(1086). Մարդու բալաք ներսն ա, աավրու բալաք՝ դուսս։
350(1087). Մարդու հաշկ չկշանա փողով,
Մինչև որ չլցվի մե բուռ խողով։
351(1088). Մարդամիջի մարդս ըլի,
Խաղար թիման պարաքս ըլի։
352(1089). Մաղ վրր գլխուն չկորի։
353(1090). Մալն օր աիրուն նման չհեղի՝ յա դողածուրիկ տ, յա դաածուրիկ։
354(1091). Մածուն ուտող շուն հեաևից ըևլու կլնա։
355(1092). Մախն հրնդերովի խաոնիս ա։
356(1093). Մե փուա մեղրով չուտվի։
357(1094). Մե փուչ խոսք՝ մե մարդու տուն ա քանդում։
358(1095). Մե եկեղեցի քանդել, մե աղջկա անուն ավրել՝ մեկ ա։
359(1096). Մե մատով մեղր ա կլիղա, մեկով՝ եղ։
360(1097). Մեր շուն խըլղի դուռ կկոնդըսաա։
361(1098). Մեր բաղի խաս մեյվեն էլ չոլի առջերր կերանի։
362(1099). Մերր՝ մանուկն ուրացավ։
363(1100). Մեծ էշը ախոոն տ մացե։
364(1101). Մեծ ծովու ճամփեն մեծ կհեղի։
365(1102). Մեծի ըսած՝ Պղակի լսած։
366(1103). Մեկ հաջկի սիրուն, հազար հաշկ կսիրա։
367(1104). Մեկ մեկու դարդ չդինա, կես դիջերին ժամ կասա։
368(1105). Մեկ աան դյմշաանք իրալուց չվախ-
նանի։
369(1106). Մեկ կա՝ հազար արժե,
Հազար կա մեկ չտժե։
370(1107). Մեկ՝ կնգա րան, մի կովի թան,
Մե աղի նան։
371(1108). Մեկու րախա օր օղրի, ձին ախոոան էշ կդառնա։
372(1109). Մեկուճար՝
Ուտա րանջար։
373(1110). Մեկի օոն է էկե դուս, էն մեկ կասա տու տանեմ իմ ձադերն ուաեն։
374(1111). Մեղր ծախողն մատ կլիզա։
375(1112). Մեղրիկ՝ մատ-մատ,
Ջամչ:էկ՝ խատ-խտտ,
Մեկ էլ տեսար՝ տեղ դարտակ։
376(1113). Մեռնողի ձին վազկան կեղնի։
377(1114). Մեռնիմ էն տաշտին,
Օր մեկն էլ կա խրտ կշաին։
378(1115). Մեռնի էն գլոխ, օր հուրնից պադող չկա։
379(1116). Մեռնելն՝ մեռնել ա,
էլ խոխռալն ի՞նչ ա։
380(1117). Մկրախով ք..ն քթին չխասի։
381(1118). Մի անայնա հարենիտ, վյուքտ քյո դլոխ։
382(1119). Մի կնիկ՝ ջեն տնիկ,
Էրկու կնիկ՝ հարամիկ,
Իրեք կնիկ՝ ջուր դա տանի էն տնիկ։
383(1120). Միս ուտող հավքի կտուց կեռ կհեղի։
384(1121). Մինչե Շուշան ղարղըվի, խարսնիս կպրծնի։
385(1122). Մկան կրսեն հրնչի՞ էս էղ ղդար պզդիկ։
էս կրսե՝ կաավու ղարղից։
386(1123). Մկան շեոր ջաղցին ոդուա ա։
387(1124). Մկան ծակին խաղար թուման կիդա։
388(1125). Մշկուն՝ մջակ,
Կեղտոա մարդուն՝ յորղան դոշակ։
389(1126). Մջկուն՝ մշակ,
Կեղաոա օոուն՝ աբրշումի դոշակ։
390(1127). Մողուն՝ աեր,
Ծժուն՝ խեր։
391(1128). Մոզոած հորթին էյթիպար չկա։
392(1129). Մոր աես՝ աղջկան ուզա։
393(1130). Մոր օհնանքը օխտը վսրղապետի անեծք կքանդա։
394(1131). Մոր րախա՝
Ախչկա թախտ։
395(1132). Մորից խելաոին սրր Սարդիսն ի՞նչ անա։
396(1133). Մորուս չունեմ խոսկս չհրնցի։
397(1134). Մուկն ուր ծակու դեմ տոյուծ ա։
398(1135). Մունդաո շուն յոթ փողոց կավերա։
399(1136). Մուխր ոն քյաշա, փլավը ոն ուտա։
400(1137). Մուկն հրնդե եղի կարաս։
401(1138). Ցարան՝ տիրոջր ցավ կաա։
402(1139). Ցա աղն ա պակաս, յա մաղը։
403(1140). Նա մարդանման, նա մարդախավան։
404(1141). Նամուսով մեռնել, աննամուս ապրելուց լավ ա։
405(1142). Նաչար՝
Կերեր ա րանջար։

406(1143). Նախիր վրր ձան չտեսանք, գավին՝ թոսաան։
407(1144). Նախրի մեջ՝ էշի ճակաան ա պաքե։
408(1145). Նախրի մեջ՝ ուր էշն ա կխեծի։
409(1146). Նսաեմ գոքղ,
Փեթթեմ մորուքղ։
410(1147). Շահեն րաղի աեղ րււ ա նստե։
411(1148). Շան կղարկեմ՝ տիրուն խաթր կանեմ։
412(1149). Շան հետեից քաղցր թի՞ս։
413(1150). Շան սաակելիքը օր գա, կեթա ժամի ղռանը կք..աւ
414(1151). Շան փեշակն ի՞նչ ա՝ օսկոո կոծել։
415(1152). Շտն՝ օլում չկա։
416(1153). Շան ոտ՝ Մշու գաշտ։
417(1154). Շան բերան ա՝ չփակվի։
418(1155). Շան պոչի պես կեթա-կիգա։
419(1156). Շան պեստ ա, օսկոո կուղա։
420(1157). Շուն օր կոնգստա, օսկոո կթալեն։
421(1158). Շուն կապին պանրի տիկ։
422(1159). Շուն շնից հաղ կէնտ։
423(1160). Շուն շան թաթ չծտմա։
424(1161). Շուն նսաե ծառու խով, գինա հուր պոչի խովն ա։
425(1162). Շուն կոնգստալով կսաակի։
426(1163). Շուն բնակոե Սողոմոնի սաճար։
427(1164). Շուն որ աուն օր լակ լկա, էնաեղ էլ կխաչա։
428(1165). Շուն՝ շուն ա, յա բալաք ա,
յա նխշուն։
429(1166). Շուն՝ շնից,
Էրկուսն էլ մե շնսից։
430(1167). Շունր աիրոջը կճանչնա։
431(1168). Շունն էլ տեր պաի ունենա։
432(1169). Շնից մե մաղմ էլ՝ օգուտ ա։
433(1170). Շաա րանողին՝ շալե շապիկ։
434(1171). Շաա ուաելը շան փեշագ ա։
435(1172). Շաա խորոա էր, ծաղիկն էլ խանեց։
436(1173). Շաա խաղ գինամ, ձենս չի ղա։
437(1174). Շաա լսե՝ քիչ խոսա։
438(1175). Շաքար հրնգե շան րերան։
439(1176). Շորերս խին ա,
Խոսկերս անգին ա։
440(1177). Ոն օր քե կծծղցու,
Էնի քե հետո կլացցու։
441(1178). Ոն լաչիկ թալեց՝ բաշի յա՞,
Ոն փափախ ղրեց՝ հաշի յա՞։
442(1179). Ոն աուն չշինե, գինա սուն ու գերան մեջն ա րուսե։
443(1180). Ոն օր չծեծա ճժուն պսաի վախտ,
հետո կծեծա հիրա ծնկեր։
444(1181). Ոն կերավ եղե ճմուռ,
Ոն քաշեց շիկրի մրմուռ։
445(1182). Ոչ րոնեմ պահեմ, ոչ քցեմ՝ լամ։
446(1183). Ոչ կխմեմ ձեր վոիկ,
Ոչ կքշեմ ձեր խորիկ։
447(1184). Ով կերավ եղ ու ճմուռ,
Ով ղարկեց գլուխն ի ղուռ։
448(1185). Ոագ յորգանից գյորա մեկնա։
449(1186). Որ հախպրից օր շուր կխմես, էն հախպրին քար մի թալ։
450(1187). Որրր գողության գնաց, լուսնակր հիրիկվորե հելավ։
451(1188). Չղինա որն ա մեոե,
վայ վավլե՜ր կասա։
452(1189). Չիգա հեաին, չհիշվի հառջին։
453(1190). Չլութ ջանին, կաառւ յա շլկե։
454(1191). Չկերանք փլավեն, խելոանք խոաեն։
455(1192). Չուտողաց մալն, ուտողաց հալալ ա։
456(1193). Չուր գժոխք չիգաս, տրքայության ճամփեն չճանչնաս։
457(1194). Չուր Շուշան ղարգրվի, ֆայառն ղոնեն կհէլնի։
458(1195). Չուրի կամուրջ հնցնելգ, շանն աաա քեռիս ես։
459(1196). Պաղեն շլոր ուաա, թոռի աամներ առվի։
460(1197). Պապր փլավ չուաա համաշա։
461(1198). Պառվու տղի մարիֆաթ ի՞նչ կհեղնի։
462(1199). Պասն էլ պաս հեղեր, թրխ մարգու լեզուն էրեցեր։
463(1200). Պարաքը՝ աալով,
Մեղքը՝ լալով։
464(1201). Պեաքն ի հող,
Անպեաք ի շող։
465(1202). Պինգ րերնին, պինդ խմորին ղավայ չուրթի։
466(1203). Պինդ խմորին թայ չկա, պինգ բերնին էլ թայ չկա։
467(1204). Պղաիկ՝ քար թալե խոր,
շոջ չկրցե խանի։
468(1205). Պուաուկն րսեց,—Ես օսկի եմ,
Սերորն րսեց,—Բա ես գո՞ր եմ։
469(1206). Ջաղաց էթողի գլոխը կալրոաի։
470(1207). Ջիգրի մոմուռ հորեն ա։
471(1208). Ջրի րերած ա, շուրն էլ թրխ աանա։
472(1209). Ջրերն հընգան առվըներ,
Սերերն հնգան պառվներ։
473?1210). Ջրից հլնել, շրխղեղն հնգնել։
474(1211). Ջուր պսակին,
Խոսկր շոջին։
475(1212). Ջուր հնգող, փրփուին ձեռք կթալա։
476(1213). Ջուր օր շուր ա, հառեշ չկապես՝ կցամքի։
477(1214). Ջուր օր գոլի՝ կնեխի։

478(1215). Ջուրը շատութենե կճապղի։
479(1216). Ջուրն ջաղացն ա տարե, էնի հնդե ցախչըների հետև։
480(1217). Սաղ վըր սաղին,
Իշու պոչն էլ ախկտին։
481(1218). Սաղ չթողա, օր հիվանդ տնքա։
482(1219). Սատանի խաղը կամրջին ա բռնե։
483(1220). Սատանից փախա, դիվու ռաստ էկա։
484(1221). Սար ու ձոր,
Տերտըրոջ փոր։
485(1222). Սերը սովորն ա կերե։
486(1223). Սերը սովորն ա կերե, ձվաձեղը՝ քավորը։
487(1224). Սոված փորին,
Ջուր տուր վըր օրին։
488(1225). Սովածը հաց կաեսնի էրազում, ծարավը՝ ջուր։
489(1226). Սովն օր հիշի, հառեջ թաղավորի փոր կհիշի։
490(1227). Սոխ ուտողի սիրտ կմռմռա։
491(1228). Սոխ ու հաց,
Սիրտդ բաց։
492(1229). Սերը՝ սուր,
Արունը՝ ջուր։
493(1230). Սերն աթարին ա կպե, աթարն էլ՝ պատին։
494(1231). Ստի մանգիլը կարճ ա։
495(1232). Սուտ կասա, մեռածներին էլ շահադ կրռնա։
496(1233). Սև շան ղարաղուշ կկանչա։
497(1234). Սևին էլ նալլաթ, սիվտակին էլ։
498(1234ա). Սև եզ՝ ջրի մեջ պաղ կտենա։
499(1235). Սևին՝ սապոն, խևին՝ խրատ։
500(1236). Վայ փարա, բև չարա։
501(1237). Վատ դրկեց՝ մարդու ապրուսաի տեր կդարձու։
502(1238). Տալի շուշաակն հնդավ հերթկից ներս, խառսի լեղին ճաքավ։
503(1239). Տանդ կատուն էլ պիտի սիրուն ըլի։
504(1240). Տանախրոջը օրհնյա ի տեր չկա։
505(1241). Տաշուկ քար դեսին չմնա։
506(1242). Տարի կա՝ օր չարժե, օր կա՝ տարի արժե։
507(1243). Տքա խիվանդ, ճոճա դդալ։
508(1244). Տղեն՝ զուլման, թոռ՝ դրկըթող։
509(1245). Տղին խեր,
Մալին՝ տեր։
510(1246). Տնե առն՝ առն կավիրի։
511(1247). Տունը չունի թանապուր,
Հինք կքելա հաքյարուռ։
512(1248). Տունս Սողոմոնի տաճարն էր, շուն բնակռավ։
513(1249) Տուր՝ մի վախեցի. ա՛ռ՝ մի ամչցի։
514(1250). Տուն օր ջոջ չհէղի, մի ջոջ քար կղնեն տան մեջտեղ։
515(1251). Ցորեն խացին կոտոշ կա։
516(1252). Ցռան մողին նախրի անունն ավիրեր ա։
517(1253). Ուլ մկմկալով ապրե, դառն անբռալ սատկի։
518(1254). Ունեցողին մի դարդ, չունեցողին՝ հաղար ու մի։
519(1255). Ուրբաթ շուտ էկավ, քան շաբաթը։
520(1256). Ուրադ դրա հուրան կքյաշա։
521(1257). Ուրիշի չվնով խոր մի մտի։
522(1258). Փախի քոռից, քյաչալից, թոփալից։
523(1259). Փայ անողին՝ փայ չխասի։
524(1260). Փայտը ծուռ ա, վարպետը հմուտ։
525(1261). Փափախը դրեր ա, կուղե-կուղ կեթա։
526(1262). Փարեն՝
Փրկա չարեն։
527(1263). Փեշադի տեր՝ չուր կեսօր կմնա անոթի։
528(1264). Փնչքեշ ձիու ատմներ չեն հաշվի։
529(1265). Փիծուկ էշ ման կուզան, օր նալեր քյաշեն։
530(1266). Փլով վի՞ն ա տված, իշաահ վի՞ն։
531(1267). Փլավ ուտողի ք...ն կեր, ք...ք ուտողի փլավ կուավի՞։
532(1268). Փող ձեռի կեխա ա։
533(1269). Փուշ՝ փուշ ա, հրմա մարիֆաթն անուշ ա։
534(1270). Քամու բերած ա. քամին էլ կտանի։
535(1271). Քամակը քյաշել ա հերեսին։
536(1272). Քանի պզաիկ ինք՝ ջոջերուց կվախինինք, մկա ջոջցեր ինք՝ պղաիկներուց կվտխնանք։
537(1273). Քանց ջուր դացինք, քանց ավազ մացինք։
538(1274). Քանի կեր օխլիկն ու ճաշիկ,
Ես ու առւ կայան-կարդաշիկ.
Օր կտրավ օխլիկն ու ճաշիկ,
Բռնինք հիրուր րաշիկն ու քաշինք։
539(1275). Քար ուր դինն ունա։
540(1276). Քարն հիրա տեղն ա ծանդր։
541(1277). Քաչալ դեղ անող ա, հուր չոր գլխուն կէնա։
542(1278). Քառսուն սարվա էշ ա,
ջաղջի ճամփեն էլ չճանչնա։
543(1279). Քեղնից արո՞ւն կեթա, ընձնից ջո՞ւր։
544(1280). Քիչ կար Սլոյ տուն,
Էն էլ էկավ հրնդավ շողտուն։
545(1281). Քյասբի մուխն էլ կծու կհեղի։
546(1282). Քյասպի մեկն՝ էրկու չդառնա։
547(1283). Քյասպի աղեն վռկից կխոսա։

548(1284). Քյանի փոքր են՝ կծծեն,
Որ չոչցան կկծեն։
549(1285). Քոռ իշուն՝ քսռ նալբանդ։
550(1286). Քոռ հառեջ կսա՝ քոռ, սաղին, օր հուրին չսեն։
551(1287). Քոռու վե՞չն ա, օր մոմ թանկ ա։
552(1288). Քունը՝ քուն կբերի։
553(1289). Քուրդն իր թանին թթու չի ասի։
554(1290). Քրդից փաշա՞։
555(1291). Քրիստոսին քավոր հեղի, րեհն ինձանից ուզե։
556(1292). Քրիստոսի ավեարնին չավաաան, էշի ղողուալուն կավատան։
557(1293). Քրիստոսի գուռ խաց կուտա,
Մահմատի գուռ կխաղա։
558(1294). Քու փորձուկ թան՝ մի առ հուրիշի անփորձ մածնին։
559(1295). Օձն օր օձ ա, ջրու վրեն չկծա։
560(1296). Օձի կծած կլավնա, լեզվի կծած չսաղնա։
561(1297). Օղարթ խոսողի ձին թամրած կհեղի։
562(1298). Օջախն հեղավ պուճախ։
563(1299). Օսկին հեղե ձիավոր։
564(1300). Օսկին կավի մեջ կփելա։
565(1301). Օսկին մըջ կավում էլ կփիլա։
566(1304). Օր մղիս գեղ, բան խառցու՝ ճժուց ու ծռուց։

ՀԱՆԵԼՈՒԿՆԵՐ

1(1305). ԵՐԿԻՆՔ
Տունըմ կա
Սունըմ չկա։

2(1306). ԵՐԿԻՆՔ, ԱՍՏՂԵՐ
Մաղով խավկիթ՝
Հերթուի վրեն դրուկ ա։

3(1307). ԵՐԿԻՆՔ, ԱՐԵՎ, ԼՈՒՍԻՆ
Թավեմ, էրկու ձուկ,
Մեկ աաք, մեկ պաղ։

4(1308). ԱՐԵԳԱԿ, ՍՏՎԵՐՆԵՐ
Պապեն նստե վըր հերթկին,
Ջեռ քսե վըը մորուք։

5(1309). ԱՐԵՎԻ ՇՈՂ
Ավլեցի,
Օսկե սուն կայնցուցի։

6(1310).
Դոներ բոլոր փսկ գյաան,
Ակոչկից ներս մաան,
Մինչև հիրկուն մացին,
Մութ ավեց հելան գյացին։

7(1311). ԱՄՊ
Թևեր չունի թռչում ա,
Բոլոր երկիր շրջում ա,
Որաեղ իշնի, էնտեղ թրջում ա։

8(1312). ՏԱՐԻ, ԱՄԻՍՆԵՐ
Մի ծառ՝ աասվերկու ճղեն։

9(1313).
Ջորս չորթան,
Տըսվերկու սուլթան,
Հելան հիրուր կերթան։

10(1314). ԳԻՇԵՐ
Սև արարն ըեղն օլրեց,
Խագար մարդ գլորեց։

11(1315). ՔԱՄԻ
Խոքի ունա,
Ջանգակ չունա։

12(1316). ՈՐՈՏ
Սարեն, ձորեն կգոռգռա։

13(1317). ԿԱՐԿՈՒՏ
Նստիմ հով,
Կըաիմ կով,
Ջմփիգ զարգիմ,
Պադիմ ծով։

14(1318). ԾԻԱԾԱՆ
Էն ի՞նչն ա յոթ գույնանի ա։

15(1319).
Լուս թռավ լուս կարպաին,
Ծվաիկ կապեց ղիվանխանին։

16(1320). ՆՈՒՌ
Ուլուլիկ, պուլուլիկ,
Մեջը լիքը ջողան ուլինգ։

17(1321).
Քառսուն խաթուն,
Մեկ աուն։

18(1322).
Աման ունեմ՝ պուլիկ
Մեջը լիքը ուլինգ։

19(1323). ՉՄԵՐՈՒԿ
Էն ի՞նչն ա,
Շրիգ ջըին, հորթ ուռավ։